

Mad, end der er nødvendigt for Undervisningens Skyld, og under alle Omstændigheder vil man i de Skoler, hvor der nu finder Skolebespisning Sted, og i de Skoler, hvor der nu er Skolekøkkener, langt fra kunne præstere et saadant Kvantum Mad, at det vilde kunne faa nogen nævneværdig Betydning ved Uddelingen til de fattige Børn. I et saadant Skolekøkken som det, jeg saa, lavedes smaa Portioner Mad, som Eleverne selv kunde spise, efter at de havde været beskæftigede i henved 3 Timer med at tilberede Maden. Der blev lavet saa megen Mad, som de selv kunde spise, og samtidig foregik Skolebespisningen nede i Kælderetagen og der bispistes den Dag over et Par Hundrede Børn. Man vil altsaa forstaa, at selv om der blev lavet lidt mere Mad i Skolekøkkenerne, vilde det slet ikke forslaa til Bispisning af de mange sultne Børn, som mættedes nede i Kælderetagen. Jeg tror ikke, at det kan nytte at ville gøre gældende, at der f. Eks. i Smaabyerne og ude paa Landet, for saa vidt der indrettes Skolekøkkener, vil blive megen Mad til overs fra et saadant Skolekøkken, som kunde uddeles til de trængende Børn. Jeg gaar nemlig ud fra, at i saadanne Smaabyer og muligvis ogsaa i Landsogne vil Undervisningen, hvis der skulde blive indrettet Skolekøkkener, ikke blive hver Dag, men blot en Gang eller højst to Gange om Ugen, og saa vilde man heller ikke opnaa fra disse Skolekøkkener at kunne faa Mad i alt Fald ikke hver Dag til at bispise de fattige Børn med. Jeg tror derfor, at denne Bestemmelse i § 1 om, at trængende Skolebørn skulde kunne bispises fra Undervisningskøkkenet, er en Bestemmelse, som maaske nok kan tage sig ud paa Papiret, men som i Virkeligheden ikke vil kunne faa nogen som helst Betydning.

I Lovforslagets § 2 formenes det jo Kommunerne at yde større Bidrag til Foreninger, der paatage sig fattige Skolebørns Bispisning, end disse Foreninger selv præstere med deres egne Midler. Der er enkelte Medlemmer, der have forstaaet denne Paragraf saaledes, at der hermed mentes alle Kommuner, baade Købstadkommuner og Landkommuner. Jeg tror nu ikke, at Paragraffen skal forstaaes saaledes, jeg har læst den saaledes, at det kun er for Landkommunernes Vedkommende, at der sættes denne Begrænsning med Hensyn til Ydelsen til Foreninger til fattige Skolebørns Bispisning. Hvis der nemlig ogsaa sigtedes til Købstadkommuner, vilde Forslaget bevirke en stor Tilbagegang for denne Sag.

Det blev saaledes oplyst forleden Dag, at i Aarhus havde Kommunen ydet et betydelig højere Tilskud, end de private havde formaet at samle sammen, og det er ligeledes oplyst for mig i Dag, at i Helsingør yder Kommunen et betydeligt større Bidrag, end de private formaa at samle. Men jeg tror heller ikke, at det fra Ministerens Side menes, at denne Bestemmelse skal gælde Købstadkommunerne, det er kun Landkommunerne, den skal gælde. Men selv om den kun gælder Landkommunerne, ser jeg ikke rettere, end at Bestemmelsen vil virke i høj Grad hemmende paa Skolebespisningen selv paa Landet. Der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, at i saadanne Landkommuner, der have en købstadlignende Karakter, findes det i høj Grad formaalstjenligt, at Skolebespisningen indføres; men Lovforslagets Bestemmelser ere jo simpelthen og ville i mange Tilfælde være en Hemsko for Skolebespisningens Indførelse. Jeg tager her et Eksempel. Jeg kender et Landsogn, nemlig Nørretranders. Efter de Oplysninger, der ere fremkomne fra den forrige Regering, tror jeg, det var, om Trangen til Bispisning i Skolerne, har dette Landsogn 156 Børn, som man formentlige vilde melde sig til Bispisning i Skolerne, hvis en saadan blev gennemført. Nu er dette Landsogn, som vistnok de fleste Landkommuner af lignende Beskafenhed, inddelt paa den Maade, at der i den ene Ende af Sognet er almindelig Landbobebyggelse, der er det Gaardmænd og Husmænd, som bo der, og jeg antager, at der viser sig ikke saa stor Trang til Bispisning af Børn af de Skoler, der ligge i denne Ende af Sognet, som i den anden Del af Sognet, hvor der bor en stor og fattig Arbejderbefolkning. Det kunde jo tænkes, at Landboerne i den mere velhavende Del af Sognet vilde foranstalte Indsamling til Skolebørns Bispisning; det kunde tænkes, siger jeg, men det er dog mest troligt, at de vilde ræsonnere som saa: Her i vore Skoler er der ikke nogen stor Trang, saa der er ingen Anledning for os til at lave Forening til fattige Skolebørns Bispisning. I den anden Del af Sognet derimod, hvor de fattige Arbejdere bo, hvor der navnlig er mange arbejdsløse om Vinteren, vilde der være al mulig Anledning til at foranstalte en saadan Forening oprettet, men da det jo næsten ene er en fattig Befolkning, der bor der, vilde den ikke kunne oprette en saadan Forening, og selv om de kunde gøre det, fik de sandsynligvis ingen Bidrag.